

... alebo o tom, čo je za bránou.

BOŽIE SLOVO:

(Mt 7,14)

Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša: *V tom čase Ježiš povedal: Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 284, 244, 281)

Byť v Nebi znamená milovať Boha viac, než všetko ostatné, než samého seba, tak, ako On miluje nás. Ostať v Pekle znamená takto nemilovať. Znamená to zvoliť si iné veci ako dôležitejšie, prednejšie, než je Boh. Keď potom príde čas nášho odchodu z časnosti, budeme voliť. Ne zvolíme si ale Boha, ale to, čo milujeme viac, než Neho – a preto ostaneme v Pekle, pripútaní k týmto našim láskam. Preto Ježiš hovorí: *"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho."* (Mt 10,37-39)

Lenže čo ak takto Boha nemilujem? Proste Ho tak nemilujem, necítim k Nemu takúto lásku? Budem odsúdený? Veď ja za to nemôžem! Nemôžem za to, že k Bohu nič necítim!

Láska nie je cit, poučia nás psychológovia a nielen oni. Láska je *rozhodnutie rozumu a vôle*. Je to vernosť a oddanosť. Pravda. Ale... ale pocit lásky, ona vášeň, k láske predsa patria, či nie? Bez toho – bez onoho pocitu náklonnosti, zanietenia, túžby a oddanosti – bola by takáto láska len hrozným bremenom, otrockou povinnosťou, neradostnou, smutnou a biednou. Nie je vari toto dôvod, prečo zatratení v Pekle ostávajú zatratení v Pekle – že totiž im láska a uctievanie Boha v Nebi pripadajú ako bremeno a otroká povinnosť, ktorá im nič nehovorí, nič nedáva, ale všetko berie? Ako onen mladík z Evanjelia, ktorému *"Ježiš ... vravel: "Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok"* (Mt 19,21-22)?

Daniel Goleman, popredný odborník na emočnú inteligenciu, opísal niekoľko jej stupňov. Na prvom si svoje pocity uvedomujeme i to, ako ovplyvňujú naše konanie a život. Na druhom sa vieme ovládať, premôcť, konať aj napriek odporujúcim pocitom. Ale na treťom, na treťom dokážeme v sebe svoje city vzbudiť podľa toho, ako sami chceme! Dokážeme a vieme sa nabudieť na to, čo chceme – alebo si zhnusit' to, čo nechceme. A nejde len o nejaký prchavý pocit. Výsledkom je vnútorná motivácia, skutočné vnútorné zanietenie pre to, čo sme sa rozhodli žiť a konať, nezávislé na vonkajších faktoroch.

Neplatí to isté aj u Boha? Zaiste, na začiatku toho k Bohu veľa *nečítme*. Aj keby sme sledovali rôznych "znovuzrodených kresťanov", videli by sme, že mnohí stále milujú svet aj to, čo je v ňom – a Boha chvália a oslavujú práve za to, že ich v tomto všetko požeňuje, preto že rieši ich pozemské problémy, uzdravuje telesné choroby, jednoducho postoj charakteristický skôr pre Starý zákon než pre kresťanstvo. Viac to zodpovedá neobráteným zástupom, ktorí za Ježišom prichádzajú, než učeníkom, ktorí Ježiša bezvýhradne nasledujú.

Z ohlasovania Evanjelia, na základe spomenutej svetskej skúsenosti, na základe svedectva svätých však vieme, svojim rozumom, že Boh je to najväčšie, najúžasnejšie, najskvelejšie, čo existuje a že milovať Ho celým svojim bytím je to najlepšie ba jediné, čo na tomto svete za niečo stojí. Prijat' toto je viera a prijímame to sprvu naozaj iba svojim rozumom. Táto viera vedie k obráteniu, k rozhodnutiu vôle oddať svoj život úplne a celý Bohu, bez lavírovania, bez váhania, jasne a rozhodne, ako k tomu vyzval onoho času Eliáš, keď *"pristúpil ku všetkému ľudu a hovoril: "Dokedy budete kulhať na dve strany? Ak je Pán Bohom, choďte za ním, ak Bál, choďte za tým!"*" (1 Krľ 18,21)

A tu začína cesta lásky – a s ňou aj rodenie onoho pocitu lásky. Na jednej strane sme to my, kto máme vo svojej moci nabudieť sa, vzbudiť v sebe pocit zanietenosti, náklonnosti k Bohu, ako vraví Goleman. V skutočnosti to ani nie je nič nové, v kresťanstve mnohé nástroje – od krásy katedrál a liturgie cez rozjímanie a *lectio divina* až po chvály v komunite – slúžia tomu, aby v nás tieto city cielene prebúdzali a upevňovali.

A z druhej strany, od Boha, prichádza skúsenosť, skúsenosť Boha, v živote, vo vnútornej modlitbe a kontemplácii, v adorácii, ktorá nás uchvacuje k tomuto pocitu lásky. Až natoľko, že ak sa tento pocit počas noci a kríz na čas vytratí, neupadneme do zúfalstva, pretože už vieme, že za mrakmi naše Slnko stále svieti, ako vravievala malá v láske veľká Terezka – a preto ostávame verní.

Je teda v našej moci skutočne milovať Pána. Aj láska, dokonca aj *pocit lásky*, závisia od nášho rozhodnutia. A aj keď Božia milosť toto naše rozhodnutie predchádza a aj keď naša viera i láska sú spolu s nádejou božské čnosti a vo svojej plnosti ich do nás vlieva sám Boh, predsa v tomto všetkom je všade prítomné a podstatne dôležité toto naše rozhodnutie veriť, rozhodnutie milovať, nabudenie a navodenie pocitu lásky, túžby, zanietenosti, ktorý v sebe ciel'avedome prebúdzame a upevňujeme sa v ňom, aby postupne dozrel z pocitov v skutočný hlboký postoj, v niečo hlbšie a vnútornejšie, v samu našu identitu, v niečo, čím sa stávame.

Preto môže Písmo lásku *prikázať*. Vlastne *musí*. Bez lásky k Bohu by sme ostali zatratení v Pekle, ale bez rozhodnutia vôle zamilovať sa (a poslúchnuť tak tento príkaz), sa v nás táto láska nikdy nezrodí.

UVAŽUJEME:

Skúste si predstaviť dieťa, ktoré jeho ujo pozve so sebou na expedíciu do veľhôr. Sprvu je neisté, bojí sa, chce aj nechce. Nakoniec sa rozhodne – a v tej chvíli spadne z neho všetka neistota, všetka nervozita a objaví sa niečo nové: vzrušenie, očakávanie, radosť, možno nedočkavosť. Ešte nič nezažilo, nič nevidelo – ale už je plné radosť, pretože sa konečne jasne rozhodlo do toho ísť.

W. H. Murray o presne takejto expedícii do Himalájí hovorí: *„Nehorší je doba predtým, než se skálopevně rozhodnete do toho jít. Zmítají vámi pochybnosti, pořád hrozí, že se vzdáte, všechno děláte jen napůl. V okamžiku, kdy pocítíte stoprocentní odhodláni, prozřetel-nost začne hrát na vaší straně.“*

Bránou k láske je *uverenie a obrátenie*, čiže *rozhodnutie sa ísť* do toho naplno. Nie „Veď mali by sme, ale...“ – ale „Idem do toho! Bodka!“ Celý, úplne, bez váhania, bez pochybovania. Som syn (dcéra) Boha. Čo mám začať robiť? Kam ísť? Už sa teším, neviem sa dočkať!

Ak teda ešte Boha a Božie synovstvo nemilujeme, je to preto, že sme sa milovať ešte nerozhodli. A to znamená, že sme najskôr ešte neuverili, že je Boh naozaj, skutočne takejto lásky hodný, že sa vyplatí vymeniť všetko na svete za Živého Boha, za Božie synovstvo, alebo sme sa ešte neodhodlali nádejať sa, že je to aj u nás, obyčajných ľudí možné – tak, ako to urobili svätí pred nami, tiež obyčajní ľudia ako my, len veriaci a držiaci sa pevne svojej nádeje v Kristovi.

A vlastne to každý z nás vieme. Vieme, že by sme vedeli nadchnúť, zanietiť pre niečo. Len sa bojíme – *sklamania*, ak to nebude ono a my budeme vyzeráť ako blbci a možno premrháme to, čo máme, na niečo, čo za to nestojí... Bojíme sa *názoru a odsúdenia* okolia, čo si o nás pomyslia, budú sa nám smiať, opovrhovať nami, mať nás za bláznivých idealistov... Čo je divné na tom, že nás to isté napadne, aj keď ide o náboženstvo a život s Bohom? A sme zase na samom začiatku: pri viere, pri rozhodnutí sa, pri obrátení. To je krok, ktorý nijakovsky obísť nemôžeme. Musíme ho len urobiť – alebo neurobiť, ako sa už rozhodneme a so všetkými následkami jednej či druhej voľby.

Ako teda na tom sme? Sme už rozhodnutí? Prešli sme už bránou obrátenia a sme na ceste Božieho synovstva do Neba? Alebo nie? Čo nám bráni? Ako si môžeme pomôcť?